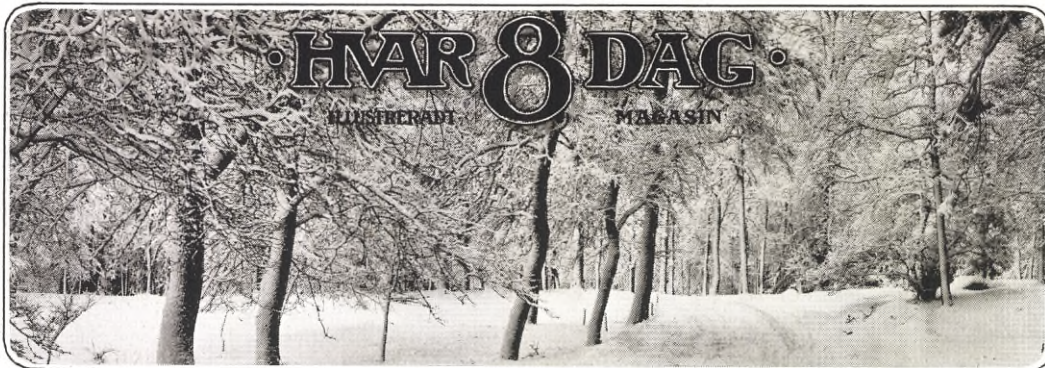

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SVENSK VINTERBILD. — EFTFR FOTOGRAFI.

16. DE ÅRG.

DEN 11 APRIL 1915.

N:o 28

Foto: Florman, Stockholm.

Klisché: Bengt Skjerveparre

J. Gripenstedt

JOHAN GRIPENSTEDT.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den revolutionära omgestaltning, som vederfarits Första kammaren till följd af den kommunala röstskalans utjämning och det proportionella valsättets tillämpning, har tagit sig ett af sina mest i ögonfallande uttryck däri, att representanterna för den egentliga gamla svenska godsägararistokratien så godt som fullständigt försvunnit ur densamma. Mest i ögonfallande är förändringen på Skånebanken, å hvilken ingen enda målsman för provinsens fordom äfven i riksdagen så inflytelserika adliga godsägar-släkter numera har säte. Å andra länsbanker är rensningen dock icke lika fullständig. Och ännu så länge har Örebro län förmånen att bland sina senatorer räkna ett namn ur denna samhällsklass, lysande genom sina parlamentariska anor och sedan länge häfdande sin plats äfven med den egna förtjänstens rätt. Namnet läses under bilden på första sidan i det nummer af H. S. D., som nu ligger inför läsarens ögon.

Johan Theodor Gripenstedt är född på Nynäs i Bälinge af Södermanlands län den 16 september 1851. Fadern var dåvarande statsrådet, frih. Johan August Gripenstedt, den svenske statsman, på hvars lott det i synnerhet föll att genomföra den ekonomiska liberalismens grundsatser i vår lagstiftning och hvars namn alltid skall intaga en plats bland den svenska riksdagsvältalighetens främste. Modern åter bar namnet Eva Sofia Charlotta Anckarsvärd, äldsta dotter till greve Johan August Anckarsvärd, den ene af det brödrapar, hvilket stod som ledare af Sveriges första parlamentariska riddarhusopposition. På sätt inom släkten varit vanligt valde Johan Gripenstedt den militära banan. Han genomgick krigsskolan på Karlberg med utmärkelse och utnämndes vid sin utexaminering däriifrån 1871 till underlöjtnant vid Lifregementets dragonkår och befordrades 1875 till löjtnant därstädes. År 1888 tog han afsked från lön, men befordrades 1890 till ryttmästare i kåren och lämnade tjänsten definitivt först år 1892.

Gripenstedt hörde ej till dem, som lämnade militärbanan af bristande intresse därför. Anledningen därtill låg i den förändring i hans yttre förhållanden, som inträdde därigenom, att hans äldste broder August afled utan arvingar och han sålunda vid sin moders död kom i besittning af Bysta ansenliga fideikommiss i Askers socken af Örebro län jämte tillhörande Brevfvens bruk samt underlydande i Örebro, Östergötlands och Södermanlands län. Denna omfattande godsförvaltning var tillräcklig att helt taga hans tid och uppmärksamhet i anspråk. Såväl jordbruket som brukshandteringen ha ock under den tid han innehaft fideikommisset gått afsevärdt framåt: år 1912 sysselsattes vid bruket, som då bl. a. bedref specialtillverkning af turbiner och rullager, c:a 250 arbetare med ett tillverkningsvärde af 700,000 kr. Till detsamma hör äfven sågverk samt mejeri och två kvarnar. Bruket är dessutom delägare i Stribergs-, Klacka- och Lerbergs- samt Pershytte grufvebolag. Till Bysta hör för öfrigt 500 hektar åker under eget bruk: fideikommissets hela areal angifves till c:a 20,000 hektar.

Redan 1890 vald till ledamot af Örebro läns landsting utsågs Gripenstedt, som efter broderns död jämväl kommit i besittning af friherretiteln. följande år till en af dess representanter i Första kammaren. Redan vid sin första riksdag insattes han som suppleant i bankoutskottet; han höll då också sitt jungfrutal, hvilket vid tillfället icke väckte synnerligt uppseende, men som så till vida har intresse, som i detsamma först yrkande framställdes på fullgjord värnplikt som förutsättning för rösträtt samt ålders-

gränsens höjande i sammanhang därmed till 25 år. Vid 1894 års riksdag anslöt han sig till de medgörliges grupp vid frågan om den kommunala rösträttens begränsning uppåt och 1895 väckte han kammarmajoritetens odelade häpnad genom att yrka bifall till en riksdagsskrivelse om reglering genom statens ingripande af arbetstiden vid industriella inrättningar, i hvilka arbetet genom sin art inverkar menligt på arbetarens hälsa: det kunde, menade hr Andersson i Kolstad, komma att omfatta äfven landtbruket, enkannerligen ladugårdarne!

Hörde frih. Gripenstedt i dessa och andra frågor till Första kammarens framstegsgrupp, fanns det åter andra, i hvilka han räknades till de städe "pålitlige". Så i tullfrågan, där han egendomligt nog stod på en sin faders rakt motsatt ståndpunkt. Så äfven och framför allt i det unionella spörsmålet. Han hörde till dem, som deltog i debatten den 13 maj 1895, hvilken utgjorde inledningen till 7 juni-beslutet både det året — den norska reträtten — och tio år senare, då unionen upplöstes. "Den undfallenhet, som från svensk sida visat sig allt sedan unionens tillkomst, yttrade han, har icke medfört resultat, som uppmuntra till fortsättning. Tillgifvenheten och tacksamheten har alls icke ökats, och jag fruktar nästan att aktningen för oss äfven förringats. Då det gäller ett så kraftigt folk som vår broder på andra sidan Kölen, föreställer jag mig, att bestämdhet, dock utan oresonlighet, snarare skulle verka därhän, att vi återvunne aktningen, och kanske brödrakärleken komme därefter".

Från och med 1893 hade Gripenstedt fungerat som suppleant i statsutskottet och från och med 1889 värdt han ordinarie ledamot däraf med årliga omval ända till och med 1913. I statsutskottet hade han säte å första utgiftsafdelningen, hvars talan han med klarhet och i flertalet fall äfven med framgång förde i kammaren. Frih. Gripenstedt har som talare icke kunnat täfva med sin fader i bildernas rikedom och språkets glans. Men för den, som söker i allt fall den politiske talarens förnämsta egenskaper i ett öfverskådligt och övertygande framläggande af fakta och de slutsatser, som af dem kunna dragas, har för visso ej håller sonens talekonst lämnat något öfrigt att önska. Han har i detta afseende hört till vår riksförslings främsta män.

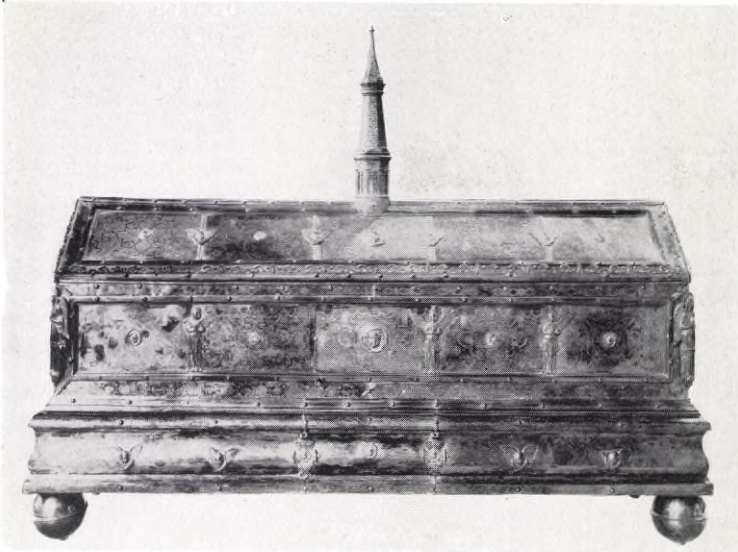
Af kommittéuppdrag, för hvilka han tagits i anspråk, förtjäna särskildt nämnas ledamotskap i 1890-talets kommunikéer för den kommunala rösträtten och det kommunala skatteväsendet.

Inom riksdagen anlätades han utom för statsutskottet äfven för det hemliga utskottet vid 1905 års lagtima riksdag. I det särskilda upplösningsutskottet fick han icke säte, men uttalade i remissdebatten i värdiga ordalag sin uppfattning af läget. "Illa var unionen från början hopkommen", yttrade han, "och sedan har den alltjämt blifvit mer och mer försvagad. Om man skulle granska de åtgärder, som blifvit vidtagna för att reformera unionen, skulle det visa sig, att det icke varit mer än reformer af 1824, då normmännen släpptes in i kabinettet, och den af 1835, då norske statsministern fick rätt att deltaga uti ministeriellt statsråd, som gått i rätt riktning. Dessa båda reformer voro ägnade att sammanbinda folken och stärka unionen, men alla öfriga s. k. reformer eller ändringar i de ursprungliga unionsförhållandena haiva endast gagnat separationssträivandena".

År 1906 erhöil frih. Gripenstedt säte i Första kammarens majoritetspartis förtroenderåd. Han ansåg sig icke kunna biträda 1907 års rösträttsreform.

År 1912 utnämndes han till överstekammarjunkare.

RELIKSKRINET OCH LIBRARIET I UPSALA DOMKYRKA.

Foto, E. Eron, Uppsala.

SILFVERSKRINET I UPSALA DOMKYRKA, INNEHÅLLANDE RELIKER AF SVERIGES SKYDDSHELGON S:t ERIK KONUNG ERIK JEDVARDSSON (1150—1160). Öppnades den 31 mars i närvaro af kronprinsparet, ärkebiskopen samt ett stort antal vetenskapsmän.

Det bebådade och med lifligt intresse mötsedda öppnandet af *Erik den heliges* i Uppsala domkyrka förvarade skrin ägde rum den 31 mars i närvaro af kronprinsparet, ecklesiastikministern, riksantikvariern, ärkebiskopen i spetsen för flertalet af domkapitlet, universitetets rektor, med professorerna Hult-

Klitché, Bengt Nilfversparre.

krantz, Ramström, Hammar m. fl. Sedan ärkebiskop Söderblom i korthet redogjort för det märkliga skrinets historia, öppnades detsamma af kronprinsessan, hvarefter innehålltet undersöktes, skelettdelarne af de närvarande medicine professorerna och textil- och metallföremålen af riksantikvariern och öfriga experter på området. Samtliga föremål fotograferades och antecknades efter noggrann uppmätning. Särskildt intresse tilldrog sig den i skrinet förvarade s. k. hufvudreliken, den genomhuggna halskotan, hvilken konstaterades hafva tillhört en omkring 40-årig genom halshuggning dödad man. Äfven å andra skelettdelar funnos skador, hvilka enligt de sakkunnigas utlåtanden, tillfogats medan ännu benen voro skyddade af levande muskler och som sålunda bestyrka den till vår tid bevarade berättelsen om Erik den heliges våldsamma död.

Librariet eller bokakammaren i Uppsala domkyrka erhöll den 31 mars sin invigning genom kronprinsparets besök.

Vid bokakammarens inredning har man ifråga om stil, färg och träslag pietetsfullt låtit leda sig af anvisningar, som man utvunnit från en medeltida bokabänk, en i sitt slag här i Sverige fullständig unik piäs, hvilken man genom en lycklig tillfällighet påträffat i en materialbod och som nu är en sevärdhet i librariet.

I bokakammaren förvaras Domkyrkans stora och värdefulla samling af gamla biblar, äldre kyrkohandböcker samt Bibelkommissionens handlingar, protokoll och översättningar allt från tiden för kommissionens första framträdande på 1500-talet. Dessutom har professor emeritus dr. O. Quensel öfverlämnat sin dyrbara samling af svenska brevvarier kyrkohandböcker m. m.

Foto, E. Eron, Uppsala.

BOKAKAMMAREN I UPSALA DOMKYRKA, INVIGD DEN 31 MARS. Librariet äger utomordentliga sevärdheter, uråldriga handskrifter och inventarier, särskildt en bokabänk från medeltiden.

Klitché, Kem. A.-B., Bengt Nilfversparre, Skibin, Tr.

SVENSKA BYGGNADEN I SAN FRANCISCO INVIGD.

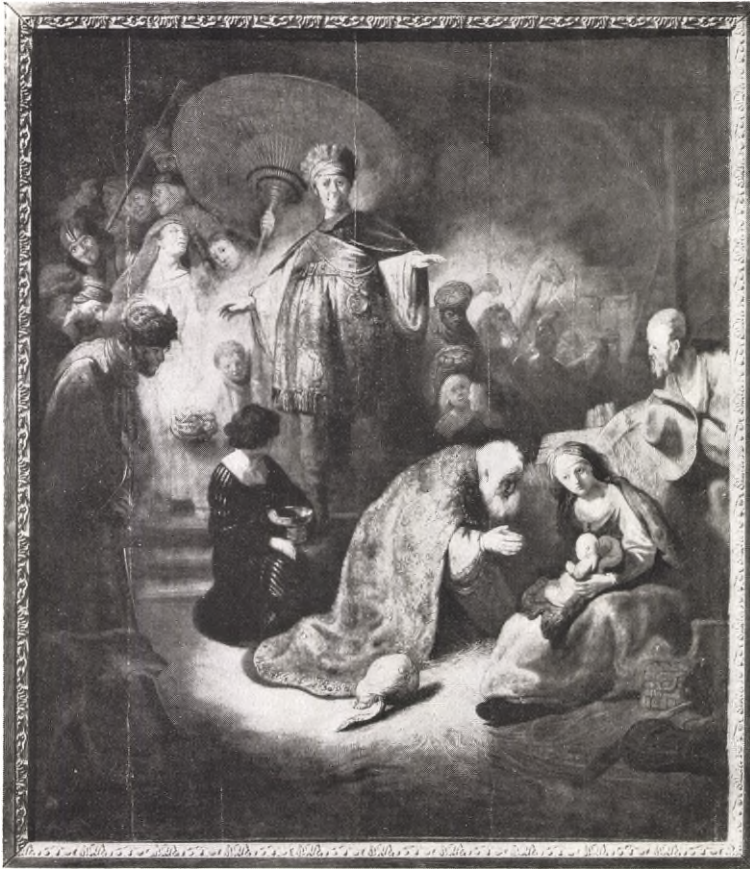
SVENSKA BYGGNADEN Å VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I SAN FRANCISCO. HÖGTIDLIGEN INVIGD DEN 2 MARS. *Byggnaden är ett nytt verk af arkitek.en Ferd. Boberg, i ren svensk stil, anspråkslöst kärft men ändå särpräglad förnäm, och har vunnit stor popularitet särskildt bland svensk-amerikanare men jämväl ti lärsgit sig en allmän och smickrande uppmärksamhet.*

Efter fotografier,

Kliché: Bengt Sjöström

FRÅN INVIGNINGSHÖGTIDLIGHETEN. I medaljongen: Världsutställningens president mr C. C. Moore öfverlämnar utställningens plaquette till Sveriges generalkommissarie, löjtnant P. R. Bernström

Köps. Atmberg & Premitz, Stockholm
KÖNUNGARNES TILLBEDJAN. OLJEMÅLNING PÅ TRÄ AF REMBRANDT, UTFÖRD 1631. Taflans dimensioner: 75 cm. i höjd, 65 cm. i bredd. — Förvärfvad och identifierad af intendenten vid Nationalmuseum Olof Granberg.

En ny Rembrandt har upptäckts i Sverige. Det är en af våra främsta Rembrandtkännare, intendenten vid Nationalmuseum Olof Granberg, som gjort den märkliga upptäckten, och i hvilkens ego det utomordentligt dyrbara konstverket äfven befinner sig. Taflan som är målad på trä och mäter i storlek 65x75 centimeter, föreställer De heliga tre konungarnes tillbedjan af Jesubarnet. Den har i tio år tillhört de Geerska samlingarne, till hvilken den inköptes från utlandet såsom ett verk af Salomon Koninck. Den befann sig i ett mycket dåligt skick, gulbrun af smuts och med fernissan alldeles intorkad, så att detaljerna nästan helt doides. Hr Granberg har länge hyst sina misstankar om, att det möjligen varit en Rembrandt, men först sedan han inköpt taflan och omsorgsfullt reutvättat densamma, har han blifvit öfvertygad om, hvem dess mästare är. Äfven utländska framstående Rembrandtkännare intyga om dess äkthet. Den är icke signerad.

"Grafiska föreningen Svart och Hvitt" är en nybildad sammanslutning mellan unga grafiska konstnärer i hufvudstaden, som brutit sig ur Grafiska sällskapet. Föreningen har i dagarne öppnat sin första lifligt uppmärksamma utställning.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAR.

GRAFISKA FÖRENINGEN SVART OCH HVITT UTSTÄLLER I GIÖBELS KONSTSALONG I STOCKHOLM.

Text till bild å föreg. sida

Panama-Pacific-utställningen i San Francisco, med hvilken Förenta staterna celebrera fullbordandet af Panamakanalen öppnades under stora högtidligheter den 20 febr. Utställningen, till hvilken världens alla nationer mottagit inbjudan, och vid hvilken äfven flertalet af dem, trots de krigiska tiderna, äro representerade, har förlagts till en plats af utomordentlig naturskönhet vid Harbor View utmed San Franciscoviken, omedelbart innanför den världsberömda Golden Gate, den amerikanska västerns stora utfartspport. Utställningen säges vara den omfångsrikaste, mest fulländade och i arkitektoniskt hänseende den skönaste som världen skådat.

Den svenska paviljongens invigning ägde rum den 2 mars under synnerligen anslående former och lifligaste tillslutning af våra landsmän där ute. Det svenska fästtåget till utställningsplatsen öppnades af ett kompani marinsoldater, hvarefter följde utställningskommitté, delegationer från svensk-amerikanska kyrkosamfund samt ett stort antal föreningar under svenska fanor och standar. Tåget gjorde halt vid den svenska paviljongen, där en väldig svensk-amerikansk folkmassa redan förut samlats. Sedan sångföreningarna utfört "Hör oss Svea", beträdde den svenska utställningens generalkommissarie löjtnant Bernström talarestolen och framförde i ett af patriotisk värme buret anförande det officiella Sveriges hälsning till utställningen och landsmännen i Amerika. Med inslag af svenska sånger följde därefter tal af utställningens president mr C. C. Moore, Förenta staternas officiella representant mr W. B. Lamar och borgmästaren i San Francisco mr Rolph. Senare på dagen öppnades paviljongen, där allt befann sig i fullt färdigt och mönstergillt skick för de inbjudna gästerna och den stora mängden af tillströmmande besökande hvilken — enligt hvad vår korrespondent på platsen skriver — gäfvö lifligt uttryck åt sin tillfredsställelse och glädje öfver det utomordentligt lyckliga sätt på hvilket Sverige är representeradt på denna hela världens täfplingsplats. Den svenska paviljongen, hvilken till mästare har arkitekt Ferdinand Boberg, är såväl till interiör som exteriör synnerligen tilltalande och inrymmer utom utställningshallar och administrationslokaler äfven sällskapsrum och samlingssalar. Af de olika afdelningarne är stäl- och bruksutställningen föremål för särskildt stor uppmärksamhet från de amerikanska industridkarnes och affärsmännens sida. Äfven konstutställningen, hvilken ordnats af konstnären Anshelm Schultzberg och är inrymd i den stora konsthallen, utöfvar en mycket stark dragningskraft på den amerikanska allmänheten.

H. & Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kongl. Sjöförsvarsk.

tagits vid arbetet måste en ren olyckshändelse anses föreligga.

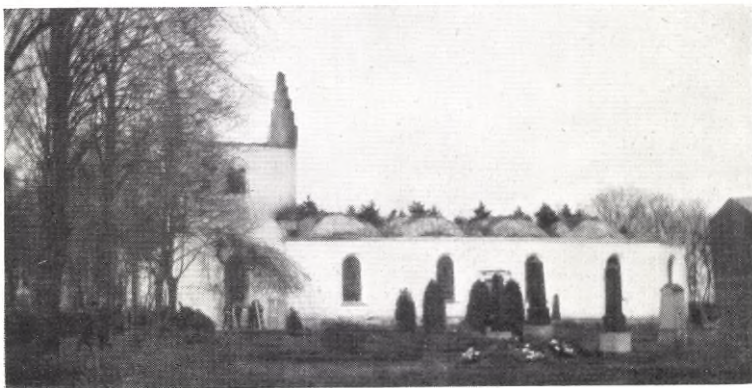

EN SPRÄNGNINGSOLYCKA I STOCKHOLM DEN 30 MARS. *Exteriör och interiörer af 1:a och 2:a våningarne i huset n:r 35 Jungfrugatan efter det ydliga sprängskottet, som slungade massor af grus och sten af alla storlekar in i rummen. Ingen människa skadades allvarligt.*

En hotande sprängningsolycka inträffade den 30 mars i Stockholm under pågående sprängningsarbete på en staden tillhörig tomt vid Jungfrugatan. Genom en i berget befintlig s. k. släppa, d. v. s. ett lösare parti, erhöll skottet en så våldsam kraft, att en mängd större och mindre stenar slungades upp mot den på andra sidan vätan belägna byggnaden och genom fönstren trängde in i våningarne, anställande en fruktansvärd förödelse. Som genom ett under kom ingen människa till skada. Då alla brukliga försiktighetsmått iakt-

AFLIDEN 100-ÅRING. *Enkefru A. Hansson i Södertelje, efterlämnande 5 barn, 15 barnbarn, 24 barnbarnsbarn och 2 barnbarnsbarnbarn.*

BORGEBY KYRKA I SKÅNE nedbrunnen den 28 mars.

Amatörfoto. E. Ericsson, Sthlm.

JAGAREN HUGIN ANKOMMER TILL NYNÄSHAMN FRÅN KARLSKRONA, nedisad ända till bryggan, 10 meter högt.

Text till bild å sid. 444.

De af Kungl. lawntennisklubben på uppdrag af Sv. tennisförbundet anordnade tennistäflingarne å innebana om svenska mästerskapet hafva pågått i Stockholm under tiden 24—28 mars med tennishallarna vid Sturevägen som tävlingsplats. Turneringen, hvilken motsetts med liflig förväntan af särskildt hufvudstadens idrottsintresserade kretsar, har haft att upp-

Amatörfoto J. Lundin, Jönköping.

KLÖKE: Bengt Stålvorsparre. VÅRTECKEN. Fyra stora huggormar fångade under hvila i solgasset på en höjd utanför Jönköping den 28 mars. De fotograferades lefvande, hållna i stjärterne i hvilken ställning de äro fullständigt ofarliga.

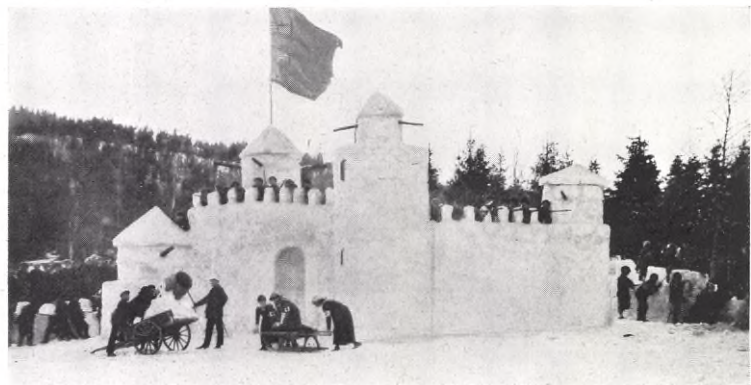
visa en hel rad af spännande och högtintressanta matscher, rika på öfverraskningar och resulterande i en ganska vidtgående omflyttning af mästerskapen. Såväl konungen som kronprinsen och kronprinsessan hafva af sitt kända stora idrottsintresse föranledts att vid upprepade tillfällen öfvervara täflingarna.

Amatörfoto. R. H. Levin, Göteborg.

NYA KAJEN I GÖTEBORG PACKAD MED BOMULLSBALAR.

KLÖKE: Bengt Stålvorsparre.

Amatörfoto O. Sandén, Hern sand.

SVERIGES STÖRSTA SNÖFÄSTNING med pansartorn, kanoner, 42 cm. mörsare, Röda-korset m. m. Uppförd af elever vid Hernösands döfstumskola.

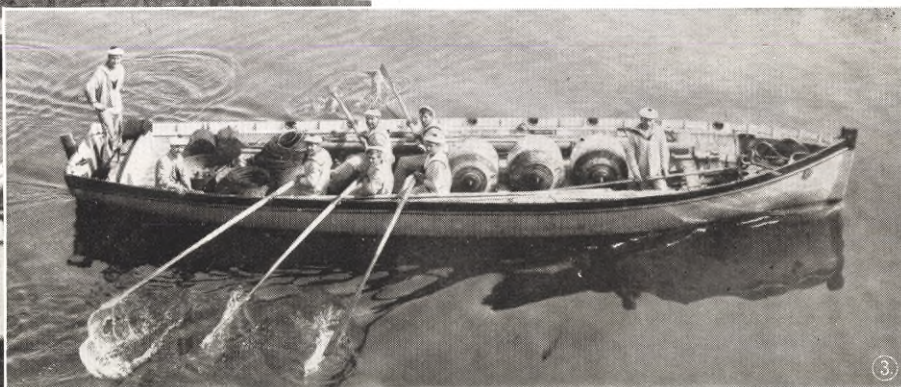
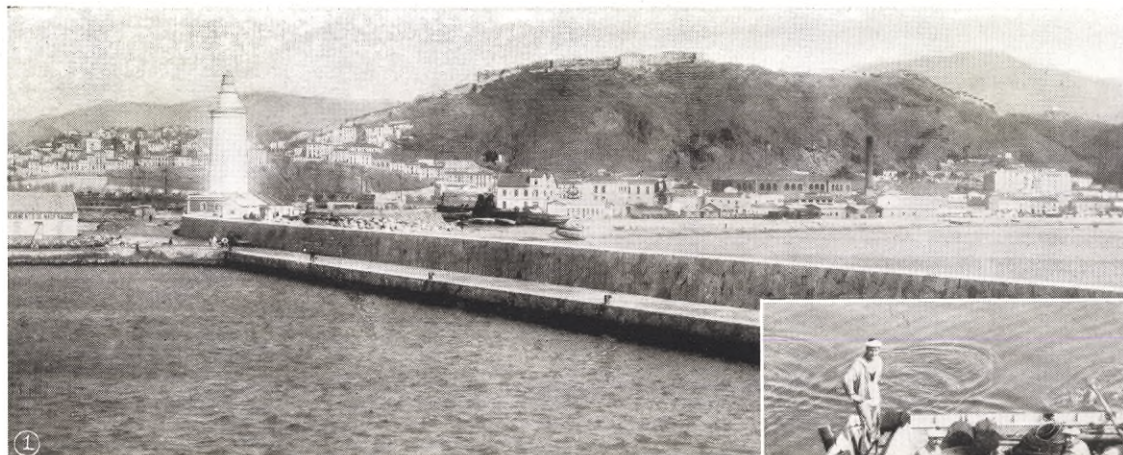
KLÖKE: Bengt Stålvorsparre.

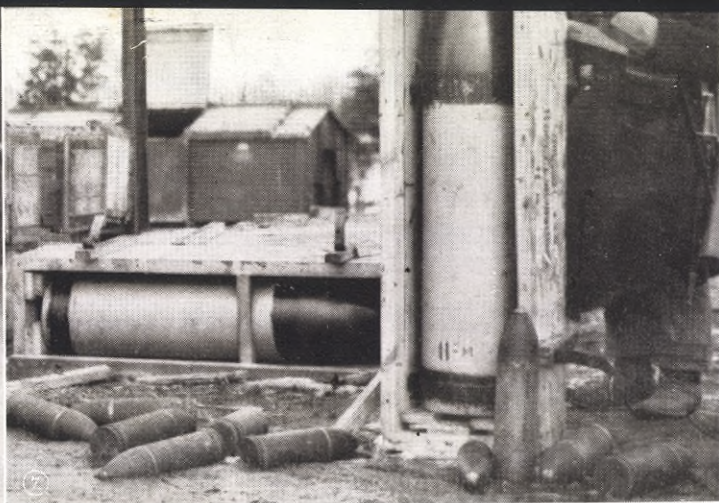
Amatörfoto. K. Axner, Stugsund.

EN SOM VAR MED PÅ INTÅGET I PARIS 1871, Erik Olsson, född 1837, tjänade som soldat, och ingick 1870 som frivillig i tyska armén; var med bl. a vid Gravelotte där han sårades. Deltog i intåget i Paris 1871 och återvände till Sverige s. å. Nu anställd vid ett norrländskt sågverk.

SENASTE KRIGSBILDER FRÅN SKILDA HÅLL.

1. INFARTEN TILL DARDANELLERNÄ med de af turkarne befästa höjderna — 2. ENGELSKT SLAGSKEPP INTÄGER AMMUNITION. — 3. FRANSKA SJÖMÄN UOFFISKA turkiska flytminor vid Dardanellerna — 4. DE ALLIERADES FLOTTOR kryssa framför Dardanellerna. — 5. BISKOPEN AF LONDON (i uniform) afreser till fronten för att tillbringa påskhelgen i de engelska löngrafvarne. — 6. EN GENREBILD FRÅN VÅRA DAGARS BELGIEN. Tysk officer ger en liten belgisk pojke choklad. — 7-9. FRÅN OSTFRONTEN: 7. Af ryssarne kvärlämnad ammunition för sitt tyngsta arilleri 9 Vinter i Polen — 8. SÖNDESKJUTEN AUTOMOBIL TRANSPORTERAS. — 10. VÅR I FRANKRIKE. En bild för dagen från Aisne

EFTER ORIGINALFOTOGAFIER.

KEJSARINNAN AF RYSSLAND OCH STORFURSTINNORNA VID SÅRADE OFFICERARES SJUKLÅGER. Vår bild är tagen i

K. sjukhuset i Tsarskoje-Selo för sårade officerare och visar kejsarinnan (sittande) och storfurstinnan Tatiana (främst stående) vid en sjukbädd. De kejsarliga damerna deltaga personligen i sjukvården.

Tandläkaren Gunnar Rune från Karlstad har under ett par veckors tid i studiesyfte vistats i Petersburg och därunder genom förmedling af svenske ministern general Brändström satts i tillfälle att följa arbetet vid ett af stadens sjukhus, apertadt för att mottaga sårade hvilka erhållit svårartade skador i ansikts- och käkpartierna. Genom det samarbete, som här ägde rum mellan kirurger och tandläkare hade i

DEN NYE RYSKE MINISTERN FÖR HANDEL OCH INDUSTRI, HERTIG V. N. CHACHOVSKOY.

fråga om sårbehandlingen beundransvärdt vackra resultat uppnått.

Bland öfriga sjukhus, som dr. Rune besökte, var äfven ett, hvilket upprättats af den svenska kolonien i Petersburg och afsedt för sårade med arm- och bensskador. På sjukhuset hade plats beredt för 18 patienter.

Efter fotografier.

INTERIÖR FRÅN DET AF SVENSKA KOLONIEN I S:T PETERSBURG UPPRÄTTADE SJUKHUSET FÖR I KRIGET SÅRADE. I midten synes legationsrådet von Heidenstams fru och nedanför henne vår ministers unga dotter, fröken Elsa Brändström hvilka båda egnat sina tjänster åt sjukvården där. Öfver bilden porträtt af tandläkaren G. Rune i Karlstad som vistats i Petersburg i och för studier af ansikts- och käkskador å de stora militärsjukhusen.

Klische: Kem. A.-B. Bengt Silfverparra, Sthm.—Gbg.

100-ÅRS DAGEN DEN 1: E APRIL AF BISMARCKS FÖDELSE FIRAS I BERLIN.

Klädte: K.m. A.-B. Bengt Sjöqvist, Nötkin-Öbg.

Efter fotografier.

T. v. Bild af minnesfästen vid Bismarck-monumentet framför Riksdagshuset. T. h. Kejsarens representant, kronprinsens äldste son, prins Wilhelm (1), Bismarcks äldste sonson först Otto von Bismarck (2) och prins Wilhelm af Preussen (3).
Text å sidan 447.

VÄRLDSKRIGET.

Den *trettiofemte* krigsveckan inleddes med underrättelsen, att aktionen mot *Dardanellerna* återupptagits. Dels hade franska och engelska torpedbåtar och minsvepare sökt intränga i Dardanellerna, dels hade ryska krigsfartyg uppträd vid Bosporen och den 28 mars bombarderat de yttre forten och

Forts. å sid. 446.

Till höger:

GERMANEN kolossalstaty af professor Seiffner, rest i Leipzig framför Nya Rådhuset och aftäckt på 100-årsdagen af Bismarcks födelse. På sockeln står "Deutschland bereit! Bismarck geweiht. 1815—1915". Aftäckningen skedde vid midnattstid under det tornklockorna med 12-slagen ringde in minnesdagen och mång tusenden med hurrarop hyllade Bismarck och trupperna.

Å. sönd: Bengt Sjöqvist.

Efter fotografier.

ETT KEJSERLIGT LEENDE. I dessa tider är det sannolikt sällsynt att se kejsar Wilhelm vid ett så mantert lynne som vår lilla ögonblicksbild — tagen i Vouziers — visar.

Efter fotografier.

Klädte: Bengt Sjöqvist.

Foto. Alfr. B. Nilson, Helsingborg.

KVARTETTSÅNGSÄLLSKAPET I HÄLSINGBORG firar 20-årsjubileum den 18 april

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergssarre, Sklm.—Gbg.

Den 18 april firar Kvartettsångsällskapet i Hälsingborg 20-årsjubileum. Dagen kommer att högtidlighållas genom konsert, hvarvid hofsångaren John Forsell biträder som solist. Kören bildades 1895 på initiativ af Gösta Boheman, som var dess dirigent till år 1904, då han efterträddes af musikdir. O. Lidner. År 1913 lämnade dir. Lidner taktpinnen till den nuvarande dirig., banktjänsteman B. Hildestrand. Den jubilerande kören räknas till en af Södra Sveriges bästa och har vid många tillfällen fått erkännande af framstående musiker. Vid sångtäflan år 1897 eröfrade kören ett vandringspris, en gyltene lyra, hvilken utmärkelse kören fortfarande innehar.

Porträtt till Veckans Porträttgalleri böra vara af **möjligast sena datum** för att införas.

Uppgifter till porträtt böra ansluta sig till frågeformulär från redaktionen. Särskildt påpekas nödvändigheten af att **alla förnamn angifvas, med tilltalsnamnet helt utskrifvet och understruket**. Förbiseende härutinnan **utesluter biografi**.

Porträtt och biografi införas efter begäran från Redaktionen. **som också här kostnaderna.**

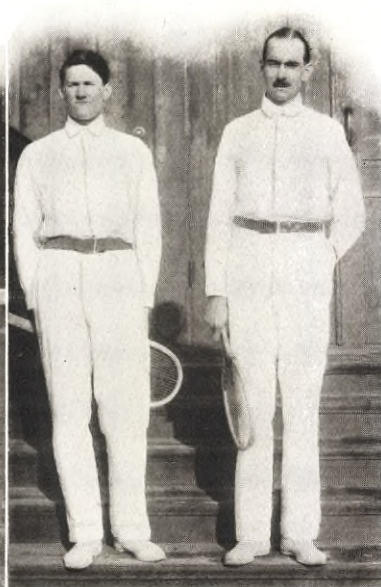
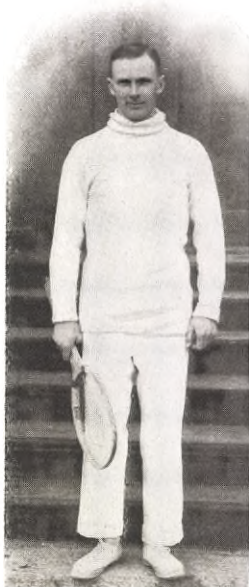

Foto. Modin, Stockholm.

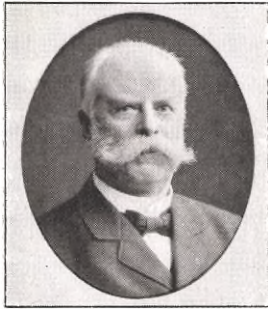
SVENSKA LAWNTENNIS-MÄSTARE. Fr. v.: *Kand. T. Grönfors, eröfrade mästerskapet i enkelspel f. h. och konungens vandringspris, Fröken K. Neuendorf, 2:dra pris; Fru S. Fick mästerskapet och fröken L. Bengtsson 1:sta pris, konungens hederspris f. d.; Herr F. Hallengren 1:sta pris i enkelspel f. h., 2:dra pris i dubbelspel f. h.; Herr F. Möller 2:dra pris i dubbelspel f. h.*

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergssarre, Sklm.—Gbg.

(Text å sid. 439.)

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

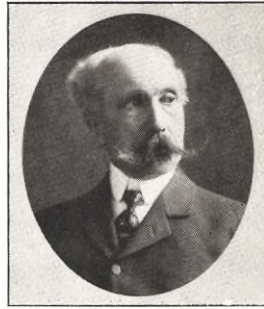
* Data å nästa sida.

K. J. U. SPARRE.
Friherre. F. d. Landshöfding.
Stockholm 80 år 7 April.*

J. C. NORDQVIST.
Förste Hofkapellmästare.
Stockholm. — 75 år 11 april*

G. O. CEDERSTRÖM.
Friherre — F. d. professor.
Stockholm — 70 år 12 April*

G. F. BOBERG.
Arkitekt — Stockholm
55 år 11 April*

A. T. WESTERLING.
Grosshandlande. — Falköping
Ranten. 80 år 27 Mars.*

C. J. HEDVALL.
Grosshandlande. — Sollefteå.
50 år 13 April.*

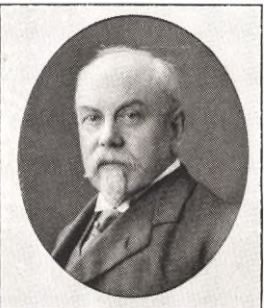
P. F. BENGTTSSON.
Handlande — Stadsjullm.
Karlshamn. 50 år 3 April.

C. THIDHOLM.
Disponent — Treleborg.
50 år 22 Mars.*

O. J. LINDBERG.
F. d. Skogsplantör. — Jör-
landa. 70 år 30 Mars.

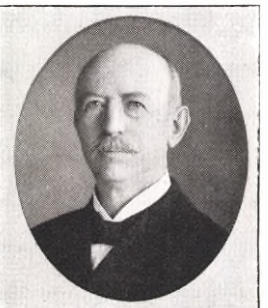
B. L. GARDELL.
Ingeniör v. Bolinders verk v
Stockholm, 65 år 3 April.

K. I. ÄGREN.
Lärov.-adj — Helsingborg
50 år 12 April*

A. J. JOHNSON.
Kronolänsman — Gamleby.
50 år 2 April.*

F. W. HALLBERG.
Rådman. — Malmö
60 år 13 April.*

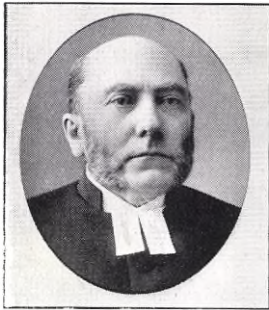
L. H. GYLLENHAAL.
Friherre. — V. Häradshövding
Stockholm. — 50 år 31 Mars*

E. T. DAHLSTRÖM.
Auditör — Katrineholm
50 år 28 Mars.*

E. M. HERMELIN.
Friherre — Godsegare
Mariberg. 50 år 13 April.*

K. E. EDLUND †.
Kontr.-prost. Kyrkoherde.
Örebro. F. 47. † 29 Mars.*

E. PERSSON †.
Landtbrukare — Borby.
F. 49. † 17 Mars.*

KNUT SPARRE. U-löjtn. v. Elfsh. reg. 55, afsk. ur krigstj. 64; anst. v. Stat. jernvägstrafik 62, traf.-dir. 63, inspektör f. Stat. jernv.-trafik 76, öfverdir. f. banafd. 87. Landshöfding i Jemtll. län 95—06. Led. af ett stort antal komm.-rör. jernv.-väsendet. Led. af Riksd. F. K. 99—02. Led. af Krigsvet.-akad. Jemtll. läns Hushålln.-sällsk. Kommandör m. st. k. n. O.

CONRAD NORDQVIST. Elev. v. konserv. i Stockholm 56, altviolinist i hoikapellet 59, musikdir. v. Jönk. reg. 64, lär. i harmoni v. konserv. 70, kapellmäst. v. operan 79—92 o. 97—08, hoikapellmästare 85, operans chef 88—92, förste hoikapellmästare sistn. År. Kompositör. Biografi o. helsid.-portr. årg. III:32.

GUSTAF CEDERSTRÖM. U-löjtn. v. Verml. fältjäg. reg. 64, afsk. ur krigstj. 70; elev. v. Fria konst. akad. 69; prof. v. akad. 87—11, akademis direktör 99—11. Kungl. målare. Histor. o. genremålare, tecknare. Representerad i Nat. museum, Göteborgs museum m. fl. Bl. hans mest bekanta arbeten nämna vi Karl Xl:s likfärd, Sten Stures död, Magnus Stenbock i Malmö. Biografi o. helsid.-portr. årg. V:34.

FERDINAND BOBERG. Utex. fr. Tekn. högsk. 82, elev. v. Fria konstakad. 82—84; efter studier utomlands arkitekt i Stockholm. — Bland det stora antal byggnadsverk som ställa B. i allra främsta ledet af våra arkitekter erinra vi om huvudbyggn. v. Stockholm utställningen 09, prins Eugens villa, Baltiska utställningen 14, svenska utställn. i St. Louis, o. i den nu

Forts. fr. sid. 443.

batterierna därstädes på båda sidor om **sundet**. Någon effekt häraf åstadkoms emellertid icke: förmodligen har man endast afsett en moralisk verkan, då man vet, att ett ansenligt fredsparti finnes i Konstantinopel. Den 29 mars hindrades operationerna vid Bosporen af dimma, men till gengäld företog den ryska flottan enligt turkiska uppgifter ett anfäll på koldistrikten vid Eregli, utan att något resultat uppnåddes. Om hvad som förestår vid Dardanellersidan sväivar man ännu vid veckans slut i ovisshet. Sannolikt synes vara, att med vidare flottoperationer får ansås, till dess allt är i ordning för ett samtidigt större landstigningsföretag.

På fransk-tyska krigsskådeplatsen synes öfvervikten för närvarande ligga på de allierades sida. Man kan sluta därtill bl. a. af de tyska högkvarter-rapporternas magerhet. Den enda specificerade framgång, som i deramma omförmäls, utgöres af, att tyskarne vid eröfrandet af den af belgierna besatta gården Klosterhoek samt af en mindre stödjepunkt vid Dixmuiden, tagit en officer och 44 belgiska soldater till fånga. Fransmännen ha haft vissa framgångar i Le Prêtre-skogen. Någon rubbning af det rådande jämnviktsstillståndet kan emellertid icke sägas ha inträdd.

Franska deputeradekammaren har bifallit ett lagförslag om inkallande redan nu af 1917 års värnpliktige.

Överförandet af den brittiska hjälphären pågår. Om den energi, hvarmed engelsmännen ärnar fortsätta kriget, vittnar i sin mån, att konung Georg tillställt skattkammarkanslern ett bref, hvari han meddelar, att han är villig att gifva befolkningen ett föredöme genom att själf helt och hållet afstå från njutandet af alkoholhaltiga drycker samt förbjuda deras användning inom den kungliga hofhållningen, så att på detta sätt ingen skillnad må förennas mellan de rika och de fattiga. Med anledning af detta bref har den engelske krigsministern lord Kitchener meddelat, att alkoholhaltiga drycker ej komma att användas i hans hushåll under den

öppnade verdensutställningen i San Francisco (se sid. 436 detta häfte) Uppenbarelsekyrkan å Saltsjöbaden m. fl. Biografi o. helsid. portr. årg. XV:34.

ALFRED WESTERLING. Inneh. på sin tid ett flertal offentliga uppdrag: är fortärande v. ordf. o. v. jourh. i sparbanksstyr.

CARL HEDVALL. Verkst. dir. i a.-b. C. J. Hedvall i Sollefteå. Led. af kyrkoråd, v. ordf. i skolråd, ordf. i pens.-nmd., ordf. i styr. f. länets arb. förmedl.-kontor. Led. af fattigv. styr., utskänkn.-bol. styr. Ordf. i styr. f. Sundsvalls ensk. banks afd.-kontor.

CARL THIDHOLM. Disponent v. Trelleborgs bryggeri a.-b. Ordf. i folkskolestyr.

IDMIN ÄGREN. Stud.-ex. 85, fil. kand. 88, kompl. 92; tjenstgi. i Örebro o. Norrköping samt utn. t. lärov.-adj. i Helsingborg 02. Ledt flera större skolvandringar.

ANDERS JOHNSON. Kr.-länsn.-ex. 93, kr.-länsman i S. Tjusts n. distr. sedan 54. Ordf. i komm.-stämma, valnmd. Led. af kyrko- o. skolråd. V. ordf. i folkskolestyr. Polisuppsyn.-man i Gamleby köp. Ombud f. Stockholms m. fl. köpmannafören.

FRITZ HALLBERG. Stud.-ex. 74, hoifr.-ex. 77, v. hfd. 80, omb.-man i sparbanken Bikupan 87, rådman i Malmö sedan 97. Sedan 10 ordf. i pens.-styr. i Malmö stad.

HERMAN GYLLENHAAL. Stud.-ex. 83, hoifr.-ex. 87, v. hfd. 91, fr. not. i jernv. styr. 96, sekr. o. omb. man v. l. distr. af Stat. jernv. sedan 98; sekr. o. omb. man h. direktionen i Stat. jernv. enke- o. pup.-kassa sedan 11, sekr. o. kassaafvalt. i Jernv. männens liförsäkr. fören. sedan 12. Initiativtagare t. statsbanefören. "Gör godt" som nu med 10,000 medlemmar utöfvar en betydande filantropisk verksamhet, dess sekr. o. kassa-förvaltare.

ERNST DAHLSTRÖM. Stud.-ex. 87, hoifr.-ex. 93, v. aud. v. Vendes trångbåt. (num. Skån. trångkären) 95. Etabl. egen advokatbyrå i Simrishamn 95, flyttad till Katrineholm 1900. Ordf. i fattigv.-styr. derst., led. af municipalullm.; kassadir. i Öppunda här. sparbank, omb.-man i Sv. varuförsäkr.-bol.; förestånd. f. Katrineh. prakt. skolans jurid. semin.

ERNST HERMELIN. Eger egend. Marieberg i Södermanl. län. Ordf. i komm.-stämma o. tax.-nämnd; v. ordf. i vägstyr. Styr.-led. i Södermanl. skytteförb. verkst. utskott.

KARL EDLUND †. Stud.-ex. 67, prestv. 71, kyrkoherde i Örebro 80, kontr.-prost i Örebro kontr. 86—13. Inspektör v. allm. lärov. 88—13; mångårig led. af stadsfullm. o. dess v. ordförande, led. af lasaretsdir., styr. f. Örebro o. Verml. läns döfstumskola m. m. Landstingsman.

ESBJÖRN PERSSON †. Eg. egend. Borby, Krist. län. Mångårig ordf. i komm.-stämma, landstingsman, led. af Simrishamns lasaretsstyr., af Borby sparbandsdir. Led. af Riksd. A. K. 97—11.

återstående delen af kriget. Man anser, att alkoholkonsumtionen nedsätter arbetsintensiteten vid skeppsvarv och ammunitionsfabriker och sträfvär därför i riktning mot fullständig ahållsamhet från alkoholhaltiga drycker, tills kriget tilländabragts.

Det har också lyckats att få till stånd ett aital, hvarigenom de fackföreningsparagrafer, som kunna hindra produktionen, suspenderats, medan till gengäld arbetsgifvarnes vinst begränsats till förmån för arbetarne.

Stor harm har framkallats i Storbritannien och Förenata staterna — och väl äfven anorastädes — däraf, att en tysk undervattensbåt utanför Milford torpederat och sänkt passagerareångaren "Falaba", hvarvid omkring hälften af de ombordvarande 260 personer omkommo. Undervattensbåten hade gifvit order åt ångaren att lägga bi, men innan denna var i stånd att åtlyda ordern, träffade en torped ett af maskinrummen. Båtar utsattes, men tre af dem kantrade och de ombordvarande kommo i vattnet. Tyskarne gjorde intet försök att rädda de nödställda passagerarne. Tyskland försvarar sitt handlingssätt därmed, att England tillåter sina handelsfartyg att angripa undervattensbåtar och utfästa belöningar för framgångsrika angrepp å sådana; detta skulle nämligen nödvändiggöra för de tyska undervattensbåtarne att handla snabbt: "spillandet af människolif är en tung plikt(!) för undervattensbåtarne besättningar", heter det i det officiösa tyska meddelandet.

I öfrigt har det tyska kaparkriget fortgått på samma sätt som förut. Under den vecka som utgick den 31 mars, utgjordes enligt uppgift från London antalet in- och utgående fartyg till och från hamnar, i Storbritannien 1559, af hvilka 5 sänkts af undervattensbåtar. Bland de sänkta är under sista veckan äfven en norsk bark "Nor" på väg från Fredriksstad till Hull med trälast.

Äfven från östra krigsskådeplatserna äro under-rättelser, till hvilka förtroende kan sättas, sparsam-

v. Mackensen v. Moltke Kronprinz Wilhelm v. François v. Falkenhayn v. Beseler v. Bethmann-Hollweg
v. Bülow Kronprinz Rupprecht v. Preussen Ludendorff v. Einem v. Hoessler
v. Herzog Albrecht v. Kluck v. Emmich v. Hindenburg v. Heeringen
v. Würtemberg Kaiser Wilhelm II. v. Tirpitz

KEJSAR WILHELM, KRONPRINSARNE AF PREUSSEN OCH BAYERN, HERTIGEN AF WÜRTEMBERG, RIKSKANSLERN, KRIGSMINISTERN, STORAMIRALEN V. TIRPITZ, FÄLTMARSKALKEN V. HÆSELER SAMT TYSKA ARMENS FRÄMSTE HÄRFÖRARE. En nyligen utkommen bild till minne af "Den Stora Tiden".

Till bilden å sid. 443.

Handrädsminnet af Bismarcks födelse har öfver hela Tyskland högtidlighållits med stora nationella festligheter. Den storslagna minnesfesten i Berlin ägde rum vid nationalminnesmärket utanför riksdagshuset i närvaro af kronprinsens nioårige äldste son, prins Wilhelm af Preussen, som representant för kaisaren, rikskanslar Bethmann-Hollweg, rikets och förbundsstaternas dignitärer samt en oöfverskådlig människomassa.

Minnestalet hölls af rikskanslaren, hvarefter studentkorporationerna och krigareföreningen defilerade förbi monumentet, vid hvilket kransar nedlades.

MEDDELANDE
till H. 8. D:s Medarbetare.
Skönlitterära bidrag,
vilka städe i tur och ordning snarast granskas,
HONORERAS OMEDELBART EFTER ANTAGANDE eller returneras i motsatt fall derest
20 öre porto åtföljt manuskript :: :: ::
BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG
redaktionen.

ma. Ryssarne ha haft en landsför-räderiafär af betydande omfattning att syssla med, men söka annars göra gällande, att de den 31 mars på fronten väster om Njemen vunnit en hufvudframgång öfver tyskarne i trakten af Krasur, väster om Siwno, samt att de eiter en hårdnackad nattlig strid den 1 april fortsatt sin offensiv, kastat tyskarne tillbaka med stora förluster och närmast sig deras ställning öster om linien Pilvisjki —Mariampol—Kalwaria—Suwalki —Augustowo.

PRINS JOACHIM, DEN YNGSTE KEJSARPRINSEN, I MOTORSLÄDE VID OSTFRONTEN.

Tyskarne åter iörklara, att situationen är oförändrad i trakten af Augustowo och Suwalki, att försök från ryssarnes sida att gå öfver Rawki-floden misslyckats och att deras anfall vid Opogne afvisats. Tyskarne hufvudställning på ryskt område synes i hvarje fall vara oberörd och i början på veckan intogs Tauroggen med storm. Som vanligt ha tyskarne också en sammanfattande rapport om sitt fångbyte, som under mars månad dock stannat vid 5,800 man.

OJÄMNT SPANN. Den lilla galiziska hästen vid sidan om sin store ungerske kamrat framför kanonen, är dock lika seg och uthållig som denne

Med största spänning har afvaktats utgången af de häftiga rysk-österrikiska striderna i Karpaterna. Men man har fått vänta förgäves, ty det enda man kan säga sig med visshet veta är, att striderna äro synnerligen häftiga och att de fortfarande pågå. Österrikarne uppgifva, att ehuru ryssarne alltjämt draga stora förstärkningar till sig, de ännu icke uppnått någon framgång. Ryssarne åter tala om, att deras offensiv med framgång fortsättes. De koncentrera densamma i synnerhet på

GÅFVOR OCH GENGÅFVOR I ett föreg. nr visade vi de ambulansmotorvagnar staden London skänkt till Ryssland. — Vår bild härvid togs i Paris då ryske ambassadören Iswolsky (1), till franske krigsministern Millerand (2) öfverlämnade på in tialiv af kejsarinnan af Ryssland skänkta ambulansmotorvagnar till Frankrike

INNEHÅLL: Godsägaren, frih. J. T. Gripenstedt (biografi och helsidesporträtt) — Erik den heliges skrin öppnadt. — Svenska villan på San Franc'skoutställningen — Rembrandtsfynd. — Bilder till dagskrönikan. — Världskriget — Veckans porträttgalleri.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

• A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.

TRANSPORT MEDELST NYLAGD BANA AF NYA ÖSTERRIKISKA TRUPPER TILL DE SNÖHÖLJDA BERGPASSEN I KARPATERNA DÄR DE VALDSAMMASTE SLAGEN NU STÅ.

fronten Wokra Michowa till trakten af Uzkok. Sannolikast synes vara, att ryssarne här gjort åtskilliga framsteg. Däremot hafva österrikarne fullt hållit dem stängn i Bukowina.

Från det diplomatiska området är framför allt att anteckna, att Förenta Staterna enligt uppgift från London öfvertagit skyddsplikt gentemot Nederländernas rika ostasiatiska kolonier, af hvilka särskildt må erinras om Java. Detta drag torde närmast vara riktadt mot Japan, hvars expansionslust tack vare en ovanligt stark befolkningstillväxt är synnerligen stor.

Några fredstecken låta sig däremot ännu icke skönja, om icke däri, att man äiven på tysk sida nu tyckes ha kommit till insikt om nödvändigheten att bevara Belgiens själfständighet. Alla imperiala sträfvanden, som under århundradenas lopp velat krossa denna, ha ju ock kommit till korta: Filip II, Ludvig XIV:s, Napoleons. Det finnes ingen anledning, hvareför tyska sträfvanden under Wilhelm II skulle ha utsikter till större framgång.